

ROMEK ÁRPÁD, a legnagyobb magyar Kárpáti képszalon kiállítási termében.

csendéletfestő kiállítása a Bejárat Oroszlán u.

vich László, bölcsészeti dékán dr. Huszti József, prodékán dr. Kogutovics Károly, menyenyiségtan- természettudományi dékán dr. Fröhlich Pál, prodékán dr. Szentpétery Zsigmond.

'Az egyetem létszáma kétezren felül van, jelenleg 2036 a hallgatók száma.

A szegedi egyetem hívalása

'Az egyetem zárókövének elhelyezése az egyetemi építkezések első periódusának a befejezését jelenti. Az állam, de Szeged is, amikor az egyetem Szegedre helyezése és itteni meghonosítása érdekében a tengernyi áldozatot meghozta, hangsúlyozták, hogy a Ferenc József Tudományegyetemnek az Alföld szívében való elhelyezésével különleges céljai vannak.

Beszégettünk ezekről a célkitűzésekről

dr. Kovács Ferenc

rektorral, aki az egyetemen a közgazdaságtan és pénzügytan tanára. A professzor, aki a pozsonyi egyetem katedrájáról került Szegedre, ezeket mondta:

— Az egyetemnek mindenekelőtt vannak általános és tudományos céljai. Ezek a tudomány ápolása és fejlesztése és a hallgatóság tanulmányi igényeinek kielégítése. Különleges céljainak megjelölhetjük azokat, amelyek egyrészt országunk különleges kíváncsiságából, másrészt a székhely és annak környezete érdekeiből folynak.

— Köztudomásu, hogy a régi Magyarország az Alföld kulturális fejlesztését a többi országrészhez és a fővároshoz képest elhanyagolta. A kultuszminiszter egyik legnagyobb elgondolása e régi hibának a jóvátétele. Az egyetemet különösen olyan különleges feladatok illetik, amelyek mintegy felmerülnek az Alföld kulturális fejlődésének a csúcspontból lefelé való fejlesztésének irányában. Ennek céljait szolgálja az Alföldi Kutató Intézet, az Egyetembarátok Egyesülete, az egyetemhez kapcsolt polgári tanárképző főiskola stb. Ezekhez a közeljövőben más intézeteknek az egyetemhez való bekapcsolódása fog következni. (gazdasági szakképzés, közgazdasági intézet, mezőgazdasági főiskola stb.) Az egyetem arra törekedik, hogy a maga nagy apparátusával székhelyén és környezetében, az egyetemen kívül is szolgálja a közművelődés fejlesztését és terjesztését.

— Az egyetem végül a külföldi kapcsolatok fejlesztésével és ápolásával kívánja szolgálni Magyarországnak a nyugati kultúrközösségbe való bekapcsolódásának ügyét.

— Negyedszer ünneplünk Szegeden és úgy érzem, hogy minden ünnepelés alkalmával közeledtünk Szeged szívéhez és szorosabbra fűztük azokat a kötetmeket, amelyek közöttünk és a város között fennállanak és amelyek megindokoltsága a város nemes áldozatkészségében, továbbá a város társadalmi érdeklődésében és baráti vonzalmában nyer kifejezést. Így az egyetem a maga tanári karával és hallgatóságával hálás érzelmekkel és benső szeretettel viszonyozza Szeged városának és a szegedi társadalomnak kitüntetett rokonszenvét.

Gábor Arnold.

Legcsunyább kirakatokat

Nemecz Dezső
Hattyu-drogériánál

láthat

Tisza Lajos körút 38. szám.

Hogyan épült fel a fogadalmi templom

3 millió pengőbe kerültek az építési költségek

Most, hogy a fogadalmi templom felszentelve hirdeti a város félszázados árvízi fogadalmának teljesítését, nem érdektelen följegyezni néhány adatot, amely a templom építésére vonatkozik. A fogadalmi templom megtervezésére Lázár György polgármester irt ki országos tervpályázatot, amelynek első díját Schulek Frigyes, az európai hírnév építőművész nyerte el gyönyörű, tiszta román stílusban tartott tervével. Schulek elkészítette a templom gipszmodelljét is, amelyet ma is egyik legféltettebb örzött kincse a kulturálatónak. Véletlenül, érthetetlen akadémikuskodáson múlt, hogy nem Schulek kapott megbízást a kivitelre, hanem Foerk Ernő, a tervpályázat harmadik díjának nyertese, akit a közgyűlés arra kötelezett, hogy a templomot Schulek elgondolása szerint építse fel.

A templom építéséig igen sok huzavona, viaskodás, közgyűlési harc múlt el, míg végre 1914-ben megkezdtek az építést. A fedezet megvolt a költségekhez és ha nem jön közbe a háború, három-négy év múlva el is készül a templom. A háború kitörése azonban félbeszakította a munkát. A csónkán maradt falak körül lebontották az állványokat és csak 1923-ban folytatták az építkezést, még pedig Bokor Pál akkori polgármesterhelyettes gondolata alapján. Bokor Pál vetette föl először azt a gondolatot, hogy a városnak néhány ezer hold földet kellene kihasítania és bérföldekké felparcellálnia a közlegelőkből a templomépítési alapja javára. Így ismét alapot teremtettek az építkezéshez, amely 1923-ban meg is indult és tartott megszakítás nélkül máig, sőt tartani fog még egy ideig, mert vannak a felszentelt templomnak még befejezetlen részei is.

A kiírt árlejtés megejtése után az építésre

Ottovay István

építész-mérnök — mint a legolcsóbb — kapott megbízást és 1913 kora tavaszán meg is kezdte a munkát. 1914 július végén — amikor a kormány parancsára minden középitést abba kellett hagyni — a fogadalmi templom építkezése is abbamaradt és szünetelt 1920-ig. Ekkor a város házikészítésben folytatta az építést, de a művezetéssel a háborúból visszatért Ottovayt bízta meg, aki azt a zárló lerakásáig, letételéig nemcsak a város, de az összes fórumok és szakbizottságok legteljesebb elismerésére vezette. Amikor a város megfelelő anyagi eszközök hiján adakozásra szólította fel a polgárságot az építés meggyorsítása érdekében, Ottovay vette ki legnagyobb mértékben részét az adakozásból, amennyiben 1929-től kezdve a művezetésért járó tiszteletdíjáról lemondott, állványait, gépeit és segédeszközöket díjtalanul bocsátotta a város, illetőleg az építés rendelkezésére.

A költségek

A fogadalmi templom építésére október 20-ig valorizált értékben összesen és pontosan 3,064.311 pengő 34 fillért költött el a város, 227.072 pengő 66 fillérrel kevesebbet, mint amennyit 1911-ben erre a célra megszavazott a közgyűlés. Ha igaz, ez a kétszázhuszonhét-ezer pengő elég lesz a még hátralévő munkálatokra.

A város törvényhatósági bizottsága 1911-ben határozta el konkrét formában az 1880 november 28-án tett fogadalom beváltását és az előzetes költségvetések alapján 2,837.400 pengőben állapította meg a templomépítés költségeit. Ezt a közgyűlési határozatot 1912-ben külön rendelettel hagyta jóvá az akkori belügyminiszter. A közgyűlés ebben a szabályszerűen jóváhagyott határozatában megjelölte az építési költségek fedezetét is, még pedig a templomföldek jövedelmében. A város szántóföldjeiből 3515 hold földet hasított ki erre a célra, a csengelei birkalegelőből 252 holdat, a balástyai baromjárásból pedig 613 hold földet, így összesen 4380 katasztrális hold föld bérjövödelme táplálta a templomalapot.

Az építkezés gyorsítása érdekében a város két évvel ezelőtt, 1928-ban ötszáz ezer pengő kölcsönt vett fel ezeknek a földeknek a jöve-

delmére. Ezt a kölcsönt a templomföldek jövedelméből évi 100.000 pengővel törlesztte majd a város 1931-től kezdődőleg.

A számvevőség most összeállította a templom tervezésére és építésére fordított kiadásokat úgy, ahogy azok évről-évre követték egymást. Az első kiadás 26 évvel ezelőtt, 1904-ben került a város zárszámadásába. Azóta minden évben kisebb-nagyobb összeggel szerepel a fogadalmi templom, csak egyetlen olyan esztendő van a listában, amelyben nem merült fel egyetlen fillér templomköltség sem, ez az 1912-ik.

A számvevőség 1904-től 1926-ig aranykoronában valorizálta a kiadásokat, amelyek éveket szerint így oszlanak meg:

A felmerült építési költségek.

	aranykoron-
1904 évben	9.153.06
1909 »	12.750.—
1910 »	2.012.—
1911 »	80.—
1912 »	—
1913 »	309.925.38
1914 »	352.169.09
1915 »	4.000.—
1916 »	3.125.—
1917 »	2.272.72
1918 »	3.206.52
1919 »	11.836.83
1920 »	1.729.80
1921 »	112.98
1922 »	114.—
1923 »	152.492.80
1924 »	277.224.87
1925 »	372.343.70
1926 »	335.657.75

Összesen: 1.850.206.45

Ennek az összegnek 2,146.239.48 pengő felel meg.

	pengő
1927. évi kiadás volt	132.941.21
1928. » » »	253.758.64
1929. » » »	294.872.67
1930 október 20-ig volt	236.499.54

Összesen 3,064.311.34

A fogadalmi templom építésében, illetve annak munkálataiban többek között a következő cégek vettek részt:

Beszédes Ottó

diszítőfestő, Budapest, VII., Garay-u. 44. végezte a belső festést. Oly szép és impozáns ez a munka, amilyen ritkán látható. Beszédes, valamint László fia, aki az összes részletrajzokat készítette, 1929 június 1. óta itt dolgoznak, fáradtság nélkül, igaz lelkesedéssel, minden tudásukat a munkának szentelve. Meg is van az eredménye. Ilyen fenségesen szép diszítőfestést magyar vállalat eddig még nem igen produkált. Beszédes maga mondja, hogy ültének 25 éves fennállása óta ez legnagyobb teljesítménye s hogy minden tekintetben arra törekedett, hogy az illetékesek megelégedését kiérdemlje, ami legnagyobb mértékben sikerült is. Mintegy 6000 m² terület került befestésre, a sok-sok arany- és bátorszínezés elénk varázsolja Bizánc gazdagságát és pompáját. A rajzok természetesen mind a helyszínen készültek, aminek tulajdonítható, hogy nagy magasságokban és egészen lent minden jól látszik és tökéletesen arányos. A fent karvastagságú indák lent egy ujjnyira finomodnak s anynyira változtatatosan, hogy két egyenlő rajzot nem lehet találni. A fantázia gazdagságát bizonyítja a bizánci szokás szerint a motívumok közé komponált sok-sok ambléma és állat, melyeknek a keresztény vallással kapcsolatban szimbolikus értelmük is van. Az élet és halál fája: a madár a fészekkel és a paradicsomi almafa: a megváltás keresztje a 12 apostolt jelentő ékkel. A meg-